

Αξιώσεις διατροφής - Ιταλία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [it](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Τι σημαίνουν στην πράξη οι όροι «διατροφή» και «υποχρέωση διατροφής»; Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα;
- 2 Μέχρι ποια ηλικία δικαιούται διατροφής το τέκνο; Υφίστανται διαφορετικοί κανόνες που να ρυθμίζουν τη διατροφή, αναλόγως του αν πρόκειται για ανηλίκους ή ενηλίκους;
- 3 Πρέπει να απευθυνθώ σε αρμόδια αρχή ή σε δικαστήριο προκειμένου να τύχω διατροφής; Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας;
- 4 Μπορεί να υποβληθεί αίτηση διατροφής για λογαριασμό συγγενούς (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, έως ποιο βαθμού) ή ανηλίκου;
- 5 Αν σκοπεύω να προσφύγω στη δικαιοσύνη, πώς μπορώ να γνωρίζω ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο;
- 6 Ως αιτών, υποχρεούμαι να χρησιμοποιήσω ενδιάμεσο για την προσφυγή στη δικαιοσύνη (π.χ. δικηγόρο, κεντρική ή τοπική αρχή, κλπ); Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποια διαδικασία ακολουθείται;
- 7 Υποχρεούμαι να καταβάλω κάποιο τέλος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε τι ποσό είναι πιθανόν να ανέρχεται; Αν δεν διαθέτω επαρκή οικονομικά μέσα, μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη της δαπάνης της σχετικής διαδικασίας;
- 8 Τι είδους διατροφή είναι πιθανόν να επιδικάσει το δικαστήριο; Πώς υπολογίζεται το ποσό της διατροφής; Μπορεί να αναθεωρηθεί η απόφαση του δικαστηρίου αν οι δαπάνες διαβίωσης ή οι οικογενειακές συνθήκες μεταβληθούν; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιο τρόπο (π.χ. μέσω του συστήματος αυτόματης τιμαριθμικής προσαρμογής);
- 9 Πώς και σε ποιον καταβάλλεται η διατροφή;
- 10 Αν ο υπόχρεος σε διατροφή (οφειλέτης) δεν την καταβάλλει οικειοθελώς, ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αναγκαστεί να την καταβάλει;
- 11 Παρακαλείστε να περιγράψετε με συντομία τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση, ιδίως διατάξεις περί προστασίας του οφειλέτη καθώς και προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικές προθεσμίες στο οικείο σύστημα αναγκαστικής εκτέλεσης.
- 12 Υπάρχει κάποιος οργανισμός ή αρχή που μπορεί να με βοηθήσει στην είσπραξη της διατροφής;
- 13 Μπορεί κάποιος οργανισμός (δημόσιος ή ιδιωτικός) να προκαταβάλει τη διατροφή ολικώς ή μερικώς αντί του οφειλέτη;
- 14 Αν εγώ βρίσκομαι στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ο οφειλέτης έχει τη διαμονή του σε άλλη χώρα:
 - 14.1 Μπορώ να τύχω της συνδρομής αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;
 - 14.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό;
- 15 Αν εγώ βρίσκομαι σε άλλη χώρα και ο οφειλέτης βρίσκεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος:
 - 15.1 Μπορώ να καταθέσω απευθείας αίτηση στην εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;
 - 15.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό και τι είδους συνδρομή μπορώ να λάβω;
- 16 Δεσμεύεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007;

- 17 Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007, ποιο δίκαιο θα εφαρμοστεί στην αξίωση διατροφής, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου; Ποιοι είναι οι αντίστοιχοι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου;
- 18 Ποιοι είναι οι κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ σύμφωνα με τη διάρθρωση του κεφαλαίου V του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;
- 19 Τι μέτρα έχει λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 51 του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

1 Τι σημαίνουν στην πράξη οι όροι «διατροφή» και «υποχρέωση διατροφής»; Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα;

Στην ιταλική έννομη τάξη ισχύουν διάφορες ονομασίες, προϋποθέσεις και ποσά οικογενειακών επιδομάτων, ανάλογα με τη σχέση που συνδέει τον υπόχρεο και τον δικαιούχο.

Η «υποχρέωση διατροφής» (*obbligazione alimentare*) συνίσταται στην παροχή υλικής υποστήριξης σε πρόσωπο το οποίο δεν είναι σε θέση να συντηρεί τον εαυτό του. Η σχετική υποχρέωση βαρύνει τα πρόσωπα τα οποία ορίζονται στον νόμο, στο πλαίσιο του καθήκοντος οικογενειακής αλληλεγγύης.

Οι κανόνες που διέπουν αυτό το είδος διατροφής ορίζονται στα άρθρα 433 και επ. του Αστικού Κώδικα. Διατροφή καταβάλλεται όταν:

- υφίσταται συγκεκριμένη νομική σχέση μεταξύ του υποχρέου και του δικαιούχου της διατροφής
- ο δικαιούχος, ο οποίος δεν είναι σε θέση να κερδίσει τα προς το ζην, βρίσκεται σε κατάσταση οικονομικής δυσπραγίας.

Υπόχρεοι διατροφής είναι οι εξής, με την ακόλουθη σειρά:

- ο/η σύζυγος,
- τα τέκνα,
- οι γονείς, ή ελλείψει αυτών, οι κατ' ευθεία γραμμή ανιόντες,
- οι σύζυγοι των τέκνων,
- οι γονείς των συζύγων,
- οι αδελφοί και αδελφές.

Η υποχρέωση διατροφής βαρύνει τον συγγενή με τον πλησιέστερο βαθμό συγγένειας, κατά την ανωτέρω σειρά. Σε περίπτωση περισσοτέρων προσώπων με τον ίδιο βαθμό συγγένειας, η υποχρέωση κατανέμεται μεταξύ τους αναλόγως με την οικονομική τους κατάσταση.

Το ποσό της διατροφής ορίζεται με βάση τις ανάγκες του δικαιούχου και την οικονομική κατάσταση του κατά περίπτωση υποχρέου. Ωστόσο, αυτό το είδος διατροφής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό το οποίο απαιτείται για την κάλυψη των βασικών αναγκών του δικαιούχου, λαμβανομένης υπόψη της κοινωνικής του θέσης.

«Συζυγική διατροφή» (*assegno di mantenimento*) είναι η παροχή οικονομικής υποστήριξης από τον έναν σύζυγο στον άλλο σε περίπτωση διάστασης ή διαζυγίου, η οποία σκοπό έχει να διασφαλίσει ότι ο δικαιούχος της διατροφής είναι σε θέση να διατηρήσει το επίπεδο ζωής το οποίο διατηρούσε κατά τη διάρκεια του γάμου. Η σχετική υποχρέωση δεν προϋποθέτει την οικονομική δυσπραγία του δικαιούχου και η σχετική αξίωση μπορεί να ασκηθεί ακόμη και σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι εργαζόμενος. Χωρεί επίσης παραίτηση από τη σχετική αξίωση και αντικατάστασή της από εφάπαξ καταβολή.

Δεδομένου ότι η εν λόγω διατροφή σκοπό έχει να διασφαλίσει ότι ο δικαιούχος σύζυγος μπορεί να διατηρήσει ένα επίπεδο ζωής αντίστοιχο με εκείνο το οποίο διατηρούσε πριν από τη λύση του γάμου, συνήθως υπερβαίνει το ποσό της γενικής υποχρέωσης διατροφής (*assegno alimentare*). Ωστόσο, συζυγική διατροφή δεν καταβάλλεται όταν ο αιτών θεωρείται υπεύθυνος για τη λύση του γάμου.

Ο όρος «συζυγική διατροφή» αναφέρεται επίσης στην οικονομική υποστήριξη την οποία καταβάλλουν οι γονείς στα τέκνα τους έπειτα από τον χωρισμό τους ή την έκδοση διαζυγίου.

Τα τέκνα έχουν δικαίωμα διατροφής έναντι των γονέων τους αναλόγως με την οικονομική τους κατάσταση και την ικανότητά τους για επαγγελματική ή οικιακή εργασία. Σε περίπτωση χωρισμού των γονέων ή έκδοσης διαζυγίου, το δικαστήριο διατάσσει την καταβολή τακτικής διατροφής και ορίζει το ποσό αυτής με βάση τις ανάγκες του τέκνου, το επίπεδο ζωής το οποίο αυτό απολάμβανε ενόσω ζούσε και με τους δύο γονείς, τον χρόνο που διανύει με κάθε γονέα, την οικονομική δυνατότητα και των δύο γονέων και την οικονομική αξία των οικιακών και λοιπών καθηκόντων οικογενειακής φροντίδας τα οποία εκτελεί ο κάθε γονέας.

2 Μέχρι ποια ηλικία δικαιούται διατροφής το τέκνο; Υφίστανται διαφορετικοί κανόνες που να ρυθμίζουν τη διατροφή, αναλόγως του αν πρόκειται για ανηλίκους ή ενήλικους;

Τα τέκνα έχουν δικαίωμα διατροφής έναντι των γονέων τους έως την ενηλικίωσή τους, αναλόγως με την οικονομική τους κατάσταση και την ικανότητά τους για επαγγελματική ή οικιακή εργασία. Σε περίπτωση χωρισμού των γονέων ή έκδοσης διαζυγίου, το δικαστήριο διατάσσει την καταβολή τακτικής διατροφής (βλ. προηγούμενη ενότητα).

Εάν το τέκνο έχει ενηλικιωθεί, όμως δεν έχει καταστεί οικονομικά ανεξάρτητο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την καταβολή τακτικής διατροφής από τον ένα ή και από τους δύο γονείς, συνήθως απευθείας στο τέκνο. Αφότου το ενήλικο τέκνο καταστεί οικονομικά ανεξάρτητο, εάν στη συνέχεια βρεθεί πάλι σε οικονομική δυσπραγία, οι γονείς έχουν μόνο την «υποχρέωση διατροφής» (obbligazione alimentare).

Σε περίπτωση που το ενήλικο τέκνο πάσχει από σοβαρή αναπηρία, ισχύουν οι κανόνες για τη διατροφή ανηλίκων.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε αρμόδια αρχή ή σε δικαστήριο προκειμένου να τύχω διατροφής; Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας;

Για να του χορηγηθεί διατροφή («alimenti»), ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει αίτηση («atto di citazione») στο αρμόδιο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του, επισυνάπτοντας σε αυτή όλα τα δικαιολογητικά τα οποία αποδεικνύουν την οικονομική του δυσπραγία.

Με την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη χορήγηση προσωρινής διατροφής έως την έκδοση της οριστικής απόφασης.

Αίτηση διατροφής τέκνου ή συζύγου μπορεί να υποβληθεί είτε αυτοτελώς είτε στο πλαίσιο της διαδικασίας δικαστικού χωρισμού ή διαζυγίου. Διατροφή μπορεί επίσης να επιδικάσει το δικαστήριο κατά την πρώτη ακρόαση της υπόθεσης.

4 Μπορεί να υποβληθεί αίτηση διατροφής για λογαριασμό συγγενούς (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, έως ποιου βαθμού) ή ανηλίκου;

5 Αν σκοπεύω να προσφύγω στη δικαιοσύνη, πώς μπορώ να γνωρίζω ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009, σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής στα κράτη μέλη, δικαιοδοσία έχει:

- α) το δικαστήριο του τόπου της συνήθους διαμονής του εναγομένου, ή
- β) το δικαστήριο του τόπου της συνήθους διαμονής του δικαιούχου διατροφής, ή
- γ) το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το δικαίό του για την εκδίκαση αγωγής σχετικά με την προσωπική κατάσταση, όταν η αίτηση διατροφής είναι παρεπόμενη της αγωγής αυτής, εκτός εάν η δικαιοδοσία αυτή βασίζεται αποκλειστικά στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων, ή
- δ) το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το δικαίό του για την εκδίκαση αγωγής σχετικά με τη γονική μέριμνα, όταν η αίτηση διατροφής είναι παρεπόμενη της αγωγής αυτής, εκτός εάν η διεθνής δικαιοδοσία βασίζεται αποκλειστικά στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων.

6 Ως αιτών, υποχρεούμαι να χρησιμοποιήσω ενδιάμεσο για την προσφυγή στη δικαιοσύνη (π.χ. δικηγόρο, κεντρική ή τοπική αρχή, κλπ); Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποια διαδικασία ακολουθείται;

Το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο στις υποθέσεις διατροφής πρέπει να υποβληθεί από δικηγόρο ο οποίος εκπροσωπεί τον δικαιούχο δικαστικά.

Συνδρομή από δικηγόρο δεν απαιτείται όταν η απόφαση περί διατροφής περιλαμβάνεται στη συμφωνία μεταξύ των συζύγων για χωρισμό. Σε αυτή την περίπτωση, η συμφωνία υποβάλλεται στο δικαστήριο, το οποίο την ελέγχει και την εγκρίνει.

7 Υποχρεούμαι να καταβάλω κάποιο τέλος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε τι ποσό είναι πιθανόν να ανέρχεται; Αν δεν διαθέτω επαρκή οικονομικά μέσα, μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη της δαπάνης της σχετικής διαδικασίας;

Το πρόσωπο το οποίο εγείρει αξίωση διατροφής ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων υποχρεούται να καταβάλει δικαστικό ένσημο (*contributo unificato di iscrizione a ruolo*, «ενιαίο τέλος εγγραφής στο γενικό πινάκιο»). Το ποσό του εν λόγω ενσήμου ποικίλλει με βάση το είδος και την αξία της αξίωσης. Η απόφαση του δικαστηρίου επίσης βαρύνεται με δικαστικό ένσημο.

Ωστόσο, δεν καταβάλλεται δικαστικό ένσημο στις υποθέσεις διατροφής τέκνων.

Οι διάδικοι υποχρεούνται να καταβάλουν την αμοιβή των δικηγόρων οι οποίοι τους εκπροσωπούν στο δικαστήριο.

Πρόσωπα τα οποία δεν διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα μπορούν να ζητήσουν τον διορισμό δικηγόρου χωρίς αμοιβή, με επιβάρυνση του Δημοσίου (νομική συνδρομή).

Δικαίωμα νομικής συνδρομής έχουν τα πρόσωπα το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των 10.766,33 ευρώ. Εάν ο ενδιαφερόμενος συνοικεί με τον/τη σύζυγό του ή με άλλα μέλη της οικογένειάς του, για να υπολογιστεί το συνολικό ετήσιο εισόδημα προστίθενται τα εισοδήματα όλων των μελών της οικογένειας, συμπεριλαμβανομένου του αιτούντος. Σε αυτή την περίπτωση, το ανώτατο εισόδημα για την παροχή νομικής συνδρομής αυξάνεται κατά 1.032,91 ευρώ ανά μέλος της οικογένειας με το οποίο συνοικεί ο αιτών.

Οι αιτήσεις παροχής νομικής συνδρομής υποβάλλονται στον Δικηγορικό Σύλλογο (*Consiglio dell'Ordine degli Avvocati*) της έδρας του κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου. Η αίτηση υποβάλλεται με τη μορφή του σχετικού εντύπου που διατίθεται από τη διοικητική υπηρεσία του Δικηγορικού Συλλόγου καθώς και στον ιστότοπο του Δικηγορικού Συλλόγου. Το έντυπο πρέπει να συνοδεύεται από τα έγγραφα τα οποία αναφέρονται σε αυτό.

Στην αίτηση πρέπει να παρατίθενται τα περιστατικά τα οποία θεμελιώνουν το αίτημα νομικής συνδρομής και τη νομική βάση της αξίωσης, και να συμπεριλαμβάνονται οι σχετικές έγγραφες αποδείξεις. Ο Δικηγορικός Σύλλογος δεν εγκρίνει την παροχή νομικής συνδρομής στις περιπτώσεις όπου η αξίωση η οποία ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου είναι προδήλως αβάσιμη.

Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης από τον Δικηγορικό Σύλλογο, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διορίσει δικηγόρο από τον σχετικό κατάλογο δικηγόρων εξουσιοδοτημένων για νομική συνδρομή. Ορισμένοι Δικηγορικοί Σύλλογοι επιλέγουν οι ίδιοι τον δικηγόρο ο οποίος θα αναλάβει την υπόθεση.

Αίτηση παροχής νομικής συνδρομής μπορεί να υποβληθεί σε οποιοδήποτε στάδιο ή βαθμό της διαδικασίας και αυτή ισχύει για όλους τους βαθμούς δικαιοδοσίας, εφόσον ο αιτών εξακολουθεί να στερείται τα αναγκαία οικονομικά μέσα.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης παροχής νομικής συνδρομής, ο αιτών μπορεί να υποβάλει εκ νέου αίτηση ενώπιον του δικαστηρίου το οποίο έχει αρμοδιότητα να δικάσει την υπόθεση.

8 Τι είδους διατροφή είναι πιθανόν να επιδικάσει το δικαστήριο; Πώς υπολογίζεται το ποσό της διατροφής; Μπορεί να αναθεωρηθεί η απόφαση του δικαστηρίου αν οι δαπάνες διαβίωσης ή οι οικογενειακές συνθήκες μεταβληθούν; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιο τρόπο (π.χ. μέσω του συστήματος αυτόματης τιμαριθμικής προσαρμογής);

Η δικαστική απόφαση η οποία ορίζει το ποσό της διατροφής το οποίο είναι καταβλητέο και διατάσσει την καταβολή του, αποτελεί καταψηφιστική απόφαση και επομένως συνιστά εκτελεστό τίτλο.

Η δικαστική απόφαση η οποία αναγνωρίζει το δικαίωμα διατροφής, επιβάλλει υποχρέωση στον υπόχρεο να παράσχει στον δικαιούχο τα αναγκαία μέσα για την κάλυψη των βασικών του αναγκών (έξοδα διαβίωσης, στέγης και ένδυσης, καθώς και το κόστος των αγαθών και υπηρεσιών που απαιτούνται για τη διατήρηση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης). Κατά τον υπολογισμό του ποσού της διατροφής το δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη του και την οικονομική κατάσταση του υποχρέου.

Στη δικαστική απόφαση η οποία ορίζει το ποσό της διατροφής το οποίο είναι καταβλητέο στον εν διαστάσει σύζυγο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το επίπεδο διαβίωσης των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου.

Στη δικαστική απόφαση η οποία ορίζει το ποσό της διατροφής το οποίο είναι καταβλητέο σε ανήλικα τέκνα ή σε ενήλικα τέκνα τα οποία δεν είναι οικονομικά ανεξάρτητα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες εκπαίδευσης των τέκνων.

Το ποσό της διατροφής αναπροσαρμόζεται αυτομάτως με βάση τους δείκτες της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας (ISTAT) ή άλλες παραμέτρους οι οποίες συμφωνούνται μεταξύ των μερών ή ορίζονται στη δικαστική απόφαση.

Το καταβλητέο ποσό διατροφής μπορεί να τροποποιηθεί αργότερα με σχετικό αίτημα του δικαιούχου ή του υποχρέου προς το αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο είναι συνήθως αυτό που εξέδωσε την αρχική απόφαση.

9 Πώς και σε ποιον καταβάλλεται η διατροφή;

Το δικαστήριο καθορίζει τους όρους καταβολής της διατροφής.

Σε περίπτωση δικαστικού χωρισμού των συζύγων, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τρίτα πρόσωπα τα οποία έχουν υποχρέωση τακτικής ή μη τακτικής καταβολής πληρωμών προς τον υπόχρεο διατροφής (π.χ. τον εργοδότη του) να καταβάλουν μέρος του εν λόγω ποσού απευθείας στον δικαιούχο σύζυγο.

Η διατροφή καταβάλλεται στο πρόσωπο προς το οποίο αυτή οφείλεται.

Η διατροφή ανήλικων τέκνων καταβάλλεται συνήθως στον σύζυγο ο οποίος ασκεί την επιμέλεια.

Η διατροφή για ενήλικο τέκνο το οποίο δεν είναι οικονομικά ανεξάρτητο, η οποία διατάσσεται από το δικαστήριο, καταβάλλεται απευθείας στο τέκνο.

10 Αν ο υπόχρεος σε διατροφή (οφειλέτης) δεν την καταβάλλει οικειοθελώς, ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αναγκαστεί να την καταβάλει;

Εάν το πρόσωπο το οποίο διατάσσεται στην παροχή διατροφής δεν καταβάλει αυτήν οικειοθελώς, ο δικαιούχος μπορεί να καταφύγει στα συνήθη μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης των οικονομικών υποχρεώσεων.

11 Παρακαλείστε να περιγράψετε με συντομία τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση, ιδίως διατάξεις περί προστασίας του οφειλέτη καθώς και προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικές προθεσμίες στο οικείο σύστημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Το δικαίωμα διατροφής δεν υπόκειται καθεαυτό σε παραγραφή. Τυχόν μεμονωμένες ληξιπρόθεσμες δόσεις οι οποίες δεν έχουν καταβληθεί, υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή (άρθρο 2948 παράγραφος 2 του Αστικού Κώδικα). Επίσης, ο χρόνος παραγραφής αναστέλλεται μεταξύ των συζύγων και μεταξύ οποιωνδήποτε προσώπων ασκούν τη γονική μέριμνα επί του δικαιούχου της διατροφής.

12 Υπάρχει κάποιος οργανισμός ή αρχή που μπορεί να με βοηθήσει στην είσπραξη της διατροφής;

Στην Ιταλία δεν υπάρχει κάποιος φορέας ή αρχή η οποία παρέχει συνδρομή στην είσπραξη της διατροφής. Ο δικαιούχος της διατροφής, ενεργών είτε αυτοπροσώπως, εφόσον είναι ενήλικος, είτε δια του νομίμου εκπροσώπου του εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, πρέπει να εγείρει αγωγή ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων με τη συνδρομή δικηγόρου.

13 Μπορεί κάποιος οργανισμός (δημόσιος ή ιδιωτικός) να προκαταβάλει τη διατροφή ολικώς ή μερικώς αντί του οφειλέτη;

Όχι.

14 Αν εγώ βρίσκομαι στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ο οφειλέτης έχει τη διαμονή του σε άλλη χώρα:

14.1 Μπορώ να τύχω της συνδρομής αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Πρόσωπο το οποίο δικαιούται να εισπράξει διατροφή από κάτοικο άλλης χώρας, δύναται να λάβει συνδρομή από την κεντρική αρχή της Ιταλίας. Το πρόσωπο αυτό πρέπει να υποβάλει, μέσω της ιταλικής κεντρικής αρχής, αίτηση αναγνώρισης και κήρυξης εκτελεστότητας και εκτέλεσης της απόφασης δια της οποίας αναγνωρίζεται το δικαίωμά του για διατροφή, στην κεντρική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του ο υπόχρεος διατροφής, κατ' εφαρμογή του συστήματος συνεργασίας που προβλέπεται στο κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009.

Η Διεύθυνση Ανηλικών του Υπουργείου Δικαιοσύνης (*Ministero della Giustizia Dipartimento per la Giustizia Minorile*) αποτελεί την κεντρική αρχή της Ιταλίας η οποία έχει οριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009, ως αρμόδια για την είσπραξη διατροφής σε διασυνοριακές διαφορές στον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο.

14.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό;

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με την κεντρική αρχή της Ιταλίας στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile
Via Damiano Chiesa 23
00136 Rome

Τηλ. +39 668188325

Φαξ +39 668808085

Δ/νση ηλ. ταχυδρομείου: ✉ acitalia0409.dgm@giustizia.it

15 Αν εγώ βρίσκομαι σε άλλη χώρα και ο οφειλέτης βρίσκεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος:

15.1 Μπορώ να καταθέσω απευθείας αίτηση στην εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Δικαιούχος ο οποίος κατοικεί στο εξωτερικό και επιθυμεί την εκτέλεση στην Ιταλία απόφασης δια της οποίας αναγνωρίζεται το δικαίωμά του για διατροφή, δύναται να ζητήσει τη συνδρομή της κεντρικής αρχής του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί, και να υποβάλει δια της εν λόγω αρχής αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 56, κάνοντας χρήση του συστήματος συνεργασίας που θεσπίζεται στο κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009.

Συνεπώς, η αίτηση δεν μπορεί να αποσταλεί απευθείας στην κεντρική αρχή της Ιταλίας ή σε άλλες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς της Ιταλίας.

15.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό και τι είδους συνδρομή μπορώ να λάβω;

16 Δεσμεύεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007;

Ναι.

17 Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007, ποιο δικαίωμα θα εφαρμοστεί στην αξίωση διατροφής, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου; Ποιοι είναι οι αντίστοιχοι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου;

18 Ποιοι είναι οι κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ σύμφωνα με τη διάρθρωση του κεφαλαίου V του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις, εφαρμόζεται απευθείας το σύστημα που προβλέπεται στο κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009.

Εν ολίγοις, αυτό σημαίνει ότι για τις αιτήσεις διατροφής οι οποίες υποβάλλονται μέσω του συστήματος του Κεφαλαίου VII και οι οποίες απορρέουν από γονική σχέση, ακολουθείται η κατωτέρω διαδικασία:

- στις περιπτώσεις που αφορούν αναγνώριση ή αναγνώριση και κήρυξη εκτελεστότητας μιας απόφασης, και εκτέλεση απόφασης η οποία έχει εκδοθεί σε κράτος μέλος ή έχει ήδη αναγνωρισθεί, εάν ο δικαιούχος δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, η νομική συνδρομή παρέχεται αυτοδικαίως, ανεξαρτήτως του εισοδήματος του δικαιούχου ή της εκτιμώμενης βασιμότητας της αίτησης, όπως απαιτείται με βάση τους γενικούς κανόνες (βλ. απάντηση 7)
- σε άλλες περιπτώσεις (αιτήσεις έκδοσης ή τροποποίησης απόφασης), εάν η αίτηση αφορά πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, για την παροχή νομικής συνδρομής απαιτείται εκτίμηση της βασιμότητας της αίτησης, όχι όμως και του εισοδήματος του αιτούντος
- σε περίπτωση που ο αιτών έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, μπορεί να τύχει νομικής συνδρομής εφόσον πληροί τα γενικά εισοδηματικά κριτήρια και εφόσον κρίνεται βάσιμη η αίτηση σύμφωνα με την ιταλική νομοθεσία (βλ. απάντηση 7).

Στην περίπτωση αίτησης διατροφής η οποία δεν ερείδεται σε γονική σχέση (επομένως και στην περίπτωση αίτησης η οποία υποβάλλεται από τον σύζυγο ή από άλλο πρόσωπο το οποίο συνδέεται με τον δικαιούχο με συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας), νομική συνδρομή παρέχεται εφόσον πληρούνται τα γενικά κριτήρια εισοδήματος και βασιμότητας της αίτησης σύμφωνα με την ιταλική νομοθεσία (βλ. απάντηση 7).

Το κριτήριο της συνέχειας εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις: αιτών ο οποίος έχει τύχει πλήρους ή μερικής νομικής συνδρομής στο κράτος μέλος προέλευσης, έχει δικαίωμα να λάβει νομική συνδρομή σε υπόθεση η οποία φέρεται ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων για την αναγνώριση, εκτελεστότητα ή εκτέλεση μιας απόφασης.

Εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η κεντρική αρχή της Ιταλίας προωθεί την αίτηση νομικής συνδρομής στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, μαζί με όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία έχει υποβάλει ο αιτών.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος αποφασίζει κατά πόσο πρέπει να χορηγηθεί νομική συνδρομή σύμφωνα με τα ανωτέρω κριτήρια.

19 Τι μέτρα έχει λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 51 του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Η κεντρική αρχή της Ιταλίας εφαρμόζει τις ακόλουθες μεθόδους για τον χειρισμό των αιτημάτων συνεργασίας τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με το κεφάλαιο VII:

- προωθεί την φιλική επίλυση των διαφορών καλώντας τον υπόχρεο να εκπληρώσει οικειοθελώς την υποχρέωση παροχής διατροφής
- ζητεί από τον υπόχρεο να επικοινωνήσει με την κεντρική αρχή προκειμένου να ορίσουν από κοινού τη διαδικασία επίλυσης της διαφοράς
- εντοπίζει τον υπόχρεο κάνοντας χρήση της βάσης δεδομένων του εθνικού μητρώου δήμων της Ιταλίας (*Indice nazionale dei comuni italiani*) και του μητρώου διοίκησης φυλακών (*Amministrazione penitenziaria*) ή απευθυνόμενη στα τοπικά δημοτολόγια
- συλλέγει πληροφορίες σχετικά με το εισόδημα και την περιουσιακή κατάσταση του υποχρέου, με τη συνδρομή της φορολογικής αστυνομίας (*polizia tributaria*)
- διευκολύνει την απόκτηση έγγραφων αποδεικτικών στοιχείων, δυνάμει του άρθρου 51 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού, σε συνεργασία με τις δικαστικές αρχές
- διευκολύνει την παροχή νομικής συνδρομής όπως διευκρινίζεται στις απαντήσεις 7 και 18 ανωτέρω.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/01/2018